

УДК 343.41:061.1ЄС

Стан та актуальні проблеми гендерної рівності крізь призму Глобального індексу гендерного розриву-2014

О.М. РУДІК

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України,
м. Дніпропетровськ, Україна, E-mail: anrudik@ukr.net

Авторське резюме

В статті розглядаються сучасний стан та актуальні проблеми гендерної рівності в світі крізь призму Глобального індексу гендерного розриву, який опубліковано в Звіті щодо глобального гендерного розриву в 2014 р., підготовленого Всесвітнім економічним форумом. На основі даних та за допомогою методології звіту аналізуються регіональні відмінності в досягненні гендерної рівності, складові та особливості рейтингу окремих країн кожного регіону, а також загальні тенденції в подоланні гендерної нерівності в 2006–2014 рр. Аналізуються вихідні змінні рейтингу України, з'ясовується її місце в глобальному індексі, порівняно з посткомуністичними країнами та країнами, які підписали угоди про асоціацію з ЄС. Розглядається вплив утвердження гендерної рівності на економіку та політичну сферу.

Ключові слова: гендер, гендерна рівність, гендерний розрив, державна гендерна політика, глобальний індекс, державне управління.

Status and current problems of gender equality in the light of the Global Gender Gap Index 2014

O.M. RUDIK

Dnipropetrovsk regional institute of public administration of National
academy for public administration under the President of Ukraine,
Dnipropetrovsk, Ukraine, E-mail: anrudik@ukr.net

Abstract

This paper explores the actual status and current problems of gender equality in the world through the prism of the Global Gender Gap Index, which published in the Global Gender Gap Report 2014, prepared by the World Economic Forum. Based on the data and using the methodology of the Report the paper analyses regional differences in achieving gender equality, components and features of dedicated countries ranks in each region, as well as gender gaps closing general trends in 2006–2014 years. The author analyses the output variables of Ukraine's rating and finds out its place in the Global Index compared to the post-communist countries and countries that have signed an association agreements with EU. Economic and policy implications of gender equality are analyzed.

Keywords: gender, gender equality, gender gap, gender policy, the global index, public administration.

Постановка проблеми. Україна як демократична держава, яка взяла на себе відповідальність за гарантування умов для діяльності обох статей, а також їх підтримку, має спрямовувати свою законодавчу та державотворчу діяльність на утвердження гендерної рівності в усіх сферах суспільного життя. У цьому

зв'язку, в Україні набуває актуальності питання розроблення та імплементації гендерно чутливої публічної політики, адаптації національного законодавства до європейського, вивчення та запровадження кращого зарубіжного досвіду в сфері гендерної політики в практичну діяльність органів державної влади

© О.М. Рудік, 2014

та місцевого самоврядування. У цьому зв'язку, рейтинг та місце України в щорічному Глобальному індексі гендерного розриву має стати для українського уряду надійним орієнтиром у розвитку національної гендерної політики, подальшому розширенні прав і можливостей жінок. Для громадськості та зацікавлених сторін глобальний індекс та рейтинги окремих країн є джерелом кращої обізнаності щодо проблем, пов'язаних з існуванням гендерного розриву, а також можливостей, що створюються внаслідок його зменшення. Методологія та кількісний аналіз, на яких базується індекс, можуть бути використані як основа для розроблення ефективних національних заходів подолання гендерної нерівності.

Аналіз досліджень і публікацій. Проблематика подолання гендерного розриву постійно перебуває у сфері наукових інтересів зарубіжних, зокрема європейських дослідників. Серед них можна виділити праці Т. Діпре, К. Бухман, Х. Ліпс, Д. Мей, Х. Єганеха, Р. Хаусмана, Л. Тайсон, С. Західі та інших науковців, які досліджують як глобальні, так і національні аспекти гендерної нерівності. Суттєвий внесок у дослідження роблять аналітичні підрозділи Європейської Комісії та інших інститутів ЄС, Європейське агентство основоположних прав, Європейський інститут з питань гендерної рівності та європейські аналітичні центри. У працях Т. Марценюк, З. Галушки, Н. Дучинської, Г. Мазур, О. Грішної, О. Гордей та інших українських науковців досліджувались міжнародний та вітчизняний досвід забезпечення гендерної рівності на роботі, економічні аспекти гендерної нерівності в Україні, гендерні аспекти політичної участі, індикатори гендерного розриву, які характеризують соціальний капітал.

Метою дослідження є з'ясування сучасного стану та актуальних проблем гендерної рівності шляхом аналізу даних Звіту щодо глобального гендерного розриву в 2014 р.

Виклад основного матеріалу. Наприкінці жовтня 2014 р. у м. Женева (Швейцарія) були оприлюднені дані

дев'ятого Звіту щодо глобального гендерного розриву (далі – звіт), підготовленого Всесвітнім економічним форумом – міжнародною неурядовою організацією, створеною в січні 1971 р. з метою поліпшення ситуації в світі шляхом розвитку державно-приватного партнерства. Автори звіту констатують, що 2014 р. не став роком істотних зрушень у подоланні гендерного розриву – «світ побачив лише незначне поліпшення рівності жінок і чоловіків на робочому місці» [4]. За даними звіту, гендерний розрив в економічній участі і можливостях на даний час становить 60% у всьому світі, зменшившись лише на 4% порівняно з 56% в 2006 р, коли форум вперше почав вимірювання гендерної рівності. На основі даної тенденції в прес-релізі до звіту робиться припущення, що за всіх інших рівних умов світові знадобиться 81 рік щоб повністю ліквідувати існуючий сьогодні гендерний розрив [4].

У звіті зазначається, що методологія Глобального індексу гендерного розриву (далі – індекс) залишається стабільною з часу його розроблення в 2006 р., забезпечуючи тим самим отримання надійної порівняльної інформації по кожній країні.

В основу індексу покладено три ключові концепції, що визначають вибір показників, методів оброблення даних і шкал, які використовуються. По-перше, індекс націлений на вимірювання існуючих в кожній країні гендерних розривів у доступі до ресурсів і можливостей, а не фактичних рівнів наявних ресурсів і можливостей в цих країнах. Це зроблено з метою унезалежнення індексу від рівня розвитку країн. По-друге, індекс фіксує гендерні розриви у вихідних змінних, а не розриви у вхідних змінних. Метою індексу є відображення становища жінок і чоловіків стосовно певних основоположних вихідних змінних, пов'язаних з фундаментальними правами, такими як охорона здоров'я, освіта, участь в економічному житті та політичні права. Змінні, пов'язані з політикою конкретних країн, правами, культурою або звичаями, тобто вхідні змінні, не включені до індексу, але відображені в

частині звіту, де наведено ключові характеристики кожної країни. По-третє, індекс ранжирує країни за ступенем їх наближення до гендерної рівності, а не ступенем розширення прав і можливостей жінок. Пояснюється це тим, що індекс націлений на виявлення змін у гендерному розриві в обраних змінних, а не на з'ясування питання чи виграють жінки «битву статей» [1, р. 3–4].

Глобальний індекс гендерного розриву розподіляє 142 країни за їх місцем у величині нерівності між жінками і чоловіками в чотирьох фундаментальних категоріях (субіндексах): 1) участь в економічній діяльності та можливості (вимірюється величина гендерного розриву в залученні до складу робочої сили, заробітній платі та кар'єрному зростанні); 2) рівень освіти (вимірюється величина гендерного розриву в доступі до базового і вищих рівнів освіти); 3) розширення можливостей у політиці (вимірюється величина розриву між жінками і чоловіками в представництві на найвищому рівні прийняття політичних рішень); 4) життя і здоров'я (вимірюється величина розриву в стані здоров'я жінок і чоловіків). Вимірювання гендерного розриву в кожній категорії здійснюється на основі використання декількох змінних. Наприклад, у категорії життя і здоров'я такими змінними є співвідношення статей при народженні, тобто кількість чоловіків на кожні 100 жінок, а також очікувана тривалість життя. Індекс покликаний з'ясувати, наскільки країни рівномірно розподіляють свої ресурси і можливості між жінками і чоловіками, незалежно від їх загального рівня доходів [1, р. 5–6; 3].

Показники індексу слід інтерпретувати як відсоток подолання розриву між жінками і чоловіками (тобто чим вищий відсоток, тим менша гендерна нерівність, тим менший розрив між жінками і чоловіками в межах певної категорії), що надає країнам можливість оцінити їх поточний стан гендерної рівності порівняно з минулим. Крім того, ранжирування дозволяє робити порівняльний аналіз між окремими країнами або між регіонами чи групами країн. Трина-

дцять із чотирнадцяти змінних, які використовувались для формування індексу, взяті з публічно доступного масиву достовірних даних міжнародних організацій, таких як Міжнародна організація праці, Програма розвитку ООН та Всесвітня організація охорони здоров'я, Інститут статистики ЮНЕСКО та інших.

У звіті зазначається, що серед 142 країн, які вимірювались, гендерний розрив є найменшим у категорії життя і здоров'я. В глобальному масштабі цей розрив становить 96%, а 35 країн його повністю ліквідували (за останні 12 місяців цього досягли три країни). Розрив у рівні освіти, який глобально становить 94%, повністю подолали 25 країн. Гендерний розрив у категорії участі в економічній діяльності і можливостей, який глобально становить 60%, не пододала жодна країна. На останньому місці є категорія розширення можливостей в політиці, де гендерний розрив становить лише 21%, однак автори звіту зазначають, що саме в цій категорії відбулись найбільші позитивні зрушення з часу першої публікації звіту в 2006 р.

За даними звіту, жодній із 142 країн поки що не вдалося повністю подолати гендерний розрив. Лідерами залишаються чотири скандинавські країни – Ісландія, Фінляндія, Норвегія і Швеція, – до яких приєдналася Данія, яка минулого року піднялася у рейтингу з восьмого місця на п'яте. Країнами першої десятки рейтингу, яким вдалося суттєво поліпшити свої результати, є Нікарагуа, яка піднялася на шосте місце, подолавши одразу чотири сходинки, і Руанда – вперше потрапила на сьоме місце в рейтингу. Погіршили результати Ірландія, яка опустилась на восьме місце, і Філіппіни, рейтинг яких знизився на чотири пункти, зупинившись на дев'ятому місці. Останньою в першій десятці стала Бельгія, яка потрапила в неї з одинадцятого місця.

На 3 пункти зріс рейтинг США, які, завдяки зменшенню гендерного розриву в заробітній платі та зростанню кількості жінок в парламенті та на міністерських посадах, зайняли 20-те місце. Серед країн БРІКС¹ найвищий рейтинг

має Південно-Африканська Республіка (18-те місце), яка досягла успіху в забезпеченні політичної участі жінок. Бразилія знаходиться на 71-му місці, нижче розташовані Росія (75), Китай (87) та Індія (114) [4].

У період 2006–2014 рр. індекс гендерного розриву у межах чотирьох категорій зазнав певної еволюції. Так, якщо в категорії участі в економічній діяльності та можливостей в 2006 р. було подолано 56% гендерного розриву, то в 2014 р. цей показник зріс до 60% (за шкалою, де 0% означає повну гендерну нерівність, а 100% – досягнення гендерного паритету); в категорії освіти в 2006 р. було подолано майже 92% гендерного розриву, а в 2014 р. – 94%; в категорії розширення можливостей у політиці в 2006 р. було подолано 14% гендерного розриву, а в 2014 р. – 21%. В категорії життя і здоров'я, однак, відбулося незначне погіршення стану гендерної рівності – з 97% в 2006 р. до 96% в 2014 р. [6]

Щодо регіональних відмінностей, то країни Європи та Центральної Азії займають 12 з 20 перших місць в індексі, на одне менше, ніж торік. Із 28 держав-членів ЄС 17 займають місця в топ-50 індексу, з них 9 потрапили до першої двадцятки (табл.). З великих економік регіону рейтинг Німеччини піднявся на 2 пункти до 12-го місця. Вражаючим є поступ Франції, рейтинг якої піднявся з 45-го до 16-го місця, в той час як у Великої Британії він опустився на вісім пунктів до 26-го місця. В звіті зазначається, що посилення рейтингу Франції відбулося, в основному, за рахунок збільшення числа жінок у політиці (49% міністерських посад займають жінки, що є одним з найвищих показників у світі), а також зменшенню розриву в заробітній платі. Падіння рейтингу Великої Британії переважно пов'язано зі змінами у рівнях доходів жінок і чоловіків. Найнижчий рейтинг серед держав-членів ЄС має Мальта з 99-тим місцем (найвищий рейтинг – 71-ше місце в 2006 р.). Якщо в категорії освіти Мальта має 1 місце, то в інших категоріях її показники є набагато гіршими: в категорії участі в еко-

номічній діяльності вона посіла 116-те місце, життя та охорони здоров'я – 98-ме, розширення можливостей у політиці – 76-те місце.

Серед посткомуністичних держав цього регіону, що стали членами ЄС в період 2004–2013 рр., лідером є Латвія, яка посіла 15-те місце (найвищий рейтинг – 10 місце в 2008 р., а найнижчий – 19 місце в 2006 р. і в 2011 р.), хоча й втратила 2 пункти порівняно з 2013 р. Високий рейтинг Латвії пов'язаний з успіхами у категорії освіти та життя і охорони здоров'я, в яких вона посіла 1-ше місце в рейтингу. Найближче до лідера розташувались Болгарія і Словенія, які зайняли 22-ге і 23-тє місця відповідно. З решти посткомуністичних країн лише Литва увійшла до топ-50 індексу, зайнявши 44-те місце. Найнижчий рейтинг в цій групі має Чеська Республіка, яка зайняла 96-те місце (найвищим рейтингом цієї країни було 53-тє місце в 2006 р.). Низький рейтинг Чеської Республіки пов'язаний із суттєвим погіршенням показників участі жінок в економічній діяльності, які знизилися з 52-го місця в 2006 р. до 100-го в 2014 р.

Таблиця

Розподіл місць держав-членів ЄС-28 у Глобальному індексі гендерного розриву, 2014 р. [5]

Країна	Місце в рейтингу
Австрія	36
Бельгія	10
Болгарія	22
Велика Британія	26
Греція	91
Данія	5
Естонія	62
Ірландія	8
Іспанія	29
Італія	69
Кіпр	95
Латвія	15
Литва	44
Люксембург	28

Мальта	99
Нідерланди	14
Німеччина	12
Польща	57
Португалія	39
Румунія	72
Словаччина	90
Словенія	23
Угорщина	93
Фінляндія	2
Франція	16
Хорватія	55
Чеська Республіка	96
Швеція	4

Серед країн регіону, які в цьому році підписали угоди про асоціацію з ЄС, найвищий рейтинг має Молдова, яка посіла 25-те місце; Україна отримала 56-те місце (найвищий рейтинг – 43-те місце в 2006 р., а найнижчий – 64-те місце в 2011–2013 рр.), а Грузія – 85-те. Серед дванадцяти пострадянських країн (за винятком країн Балтії) рейтинг України є четвертим, попереду неї лише Молдова, Білорусь (32) та Казахстан (43). В групі з тринадцяти посткомуністичних країн Центральної та Східної Європи і Західних Балкан² вищий за Україну рейтинг мають Болгарія, Словенія, Сербія (54) і Хорватія.

Порівняно з минулим роком Україна піднялася в рейтингу на 8 пунктів, що є досить непоганим результатом, враховуючи тенденцію до погіршення, а потім і стагнації рейтингу, яка спостерігалась, починаючи з 2007 р.: скотившись вниз на 9 пунктів у 2007 р. від рівня 2006 р., а потім ще на 5 пунктів у наступному році (62), рейтинг нашої країни «застряг» у проміжку від 61-го до 64-го місця аж до 2013 р. включно [2].

Категорією, що суттєво знижує загальний рейтинг України, є розширення можливостей в політиці, де наша країна посіла 105-те місце, хоча й поліпшила минулорічний результат одразу на 14 пунктів. Найгіршими національними

показниками в цій сфері є кількість жінок в парламенті (118) та на міністерських посадах (82), що, на жаль, стало вже звичним для політичного життя України. Рейтинг в категорії участі в економічній діяльності є доволі високим (31) завдяки значному залученню жінок до складу робочої сили та їх суттєвій частці серед «білих комірців», тоді як в категорії життя і охорони здоров'я він є незадовільним (74) в основному через співвідношення статей при народженні [2]. В Азіатсько-Тихоокеанському регіоні найвищий рейтинг мають Філіппіни (9), за якими ідуть Нова Зеландія (13) і Австралія (24). Ці країни є регіональними лідерами, оскільки лише вони і Монголія, яка зайняла 49-те місце, потрапили в топ-50 індексу. Сінгапур, Лаос і Таїланд посіли 59-те, 60-те і 61-ше місце відповідно. Японія піднялася на один пункт до 104-го місця. Китай опустився на 18 пунктів до 87-го місця, значною мірою через його дуже низьке співвідношення статей при народженні. Рейтинг Індії знизився до 114-го місця і став найнижчим серед країн БРІКС, оскільки ця країна є однією з небагатьох, де частка жінок в національній робочій силі неухильно скорочується.

В Латинській Америці та Карибському регіоні беззаперечним лідером є Нікарагуа (6), яка посилала свої показники завдяки відчутному зменшенню гендерного розриву в категоріях життя і охорони здоров'я, освіти та розширення можливостей в політиці. Це одна з 10 країн регіону, які потрапили в топ-50 індексу 2014 р. Серед країн з більшими економіками слід виділити Бразилію, рейтинг якої знизився на 9 пунктів до 71-го місця незважаючи на досягнуті успіхи в зменшенні гендерного розриву в категоріях освіти, життя і здоров'я. На думку авторів звіту, Бразилії слід докласти зусиль у сфері економіки, зробивши одним із пріоритетів зростання частки жінок у національній робочій силі. Падіння рейтингу Мексики до 80-го місця, з одного боку, відбувається в результаті зниження представництва жінок у політиці, але з іншого – частково компенсується за рахунок підвищен-

ня частки жінок у національній робочій силі та зменшення розриву між їх доходами і доходами чоловіків.

На Близькому Сході і в Північній Африці регіональним лідером є Кувейт, який зайняв у рейтингу 113-тє місце, після того як досяг суттєвого поступу в зростанні загального доходу, у тому числі й жінок. Об'єднані Арабські Емірати опустилися на 115-тє місце, але демонструють значне поліпшення показників політичної та економічної участі жінок. Цей регіон є домівкою країни з найнижчим рейтингом. Це Ємен, який знаходиться на останньому 142-гому місці з 2006 р., хоча й значно поліпшив свої показники порівняно з попередніми роками.

Країни Північної Америки – Канада і США – подолали майже 75% свого гендерного розриву, дещо поліпшивши минулорічний результат. Найсуттєвіші зміни зафіксовано в категорії участі в економічній діяльності та можливостей головним чином завдяки помітному зростанню кількості жінок на міністерських або еквівалентних ним посадах в обох країнах регіону. Канада і США мають високий загальний рейтинг (19-тє і 20-тє місця відповідно), вони також досягли високих результатів у категоріях освіти (гендерний розрив повністю ліквідовано) та участі в економічній діяльності і можливостей (гендерний розрив подолано до 82%), навіть незважаючи на допущене в 2014 р. незначне зниження показників в останній. Що стосується категорії розширення можливостей в політиці, Північна Америка залишається на п'ятому місці одразу перед країнами Близького Сходу і Північної Африки. Однак, на даний час країнам регіону вдалося зменшити гендерний розрив до 19%, порівняно з 16% в минулому році, і 10% в 2006 р. Порівняно з 2006 р. регіон зазнав другу за величиною відсоткову зміну у цій категорії після Латинської Америки і Карибського басейну. В категорії життя та здоров'я регіон допустив відносно найвище зниження показників [1, р. 23–24].

В африканському регіоні, розташованому на південь від Сахари, є три кра-

їни, які знаходяться в топ-20 індексу. Це Руанда (7), яка має високі показники економічної та політичної участі жінок. Рейтинг Руанди є найвищим серед країн, що розвиваються. Далі йде Бурунді, яка піднялася в рейтингу на п'ять пунктів до 17-го місця, а слідом за нею – Південна Африка. Нігерія, яка є найбільшою економікою регіону, погіршила свій рейтинг на 12 пунктів і опустилася на 118-тє місце [1, р. 51–52; 4].

На основі даних, отриманих з 2006 р., в звіті виявлені також певні загальні тенденції в подоланні гендерної нерівності:

1. Протягом останніх 10 років відчутного поступу в утвердженні гендерної рівності досягнуто завдяки розширенню політичної участі жінок та збільшення їх частки в національній робочій силі. Хоча все більше жінок і чоловіків починають трудову діяльність протягом останнього десятиліття, у 49 країнах економічною діяльністю зайняті більше жінок, ніж чоловіків. Сьогодні у сфері політики на 26% більше жінок-парламентаріїв і на 50% більше жінок-міністрів, ніж дев'ять років тому. Ці зміни матимуть далекосяжний ефект для національних економік і культур, хоча зрозуміло, що багато чого ще належить зробити, а темпи змін в окремих сферах необхідно прискорити.

2. Поступ є відчутним не в усіх субіндексах глобального індексу. Хоча багато країн вже досягли гендерного паритету в категоріях освіти, життя і здоров'я, в ряді країн спостерігається зворотна тенденція. Фактично майже 30% країн у категорії освіти та понад 40% країн в категорії життя і здоров'я мають сьогодні більший гендерний розрив, ніж дев'ять років тому.

3. Напрямок змін в країнах з 2006 р. по сьогоднішній день є переважно позитивним. Так, зі 111 країн, які постійно включені в звіт за останні дев'ять років, 105 зменшили гендерний розрив, тоді як решта допустили погіршення стану жінок. Ці шість країн розподілені майже по всіх регіонах: в Азії це Шрі-Ланка; в Африці – Малі; в Європі – Хорватія і Македонія; на Близькому Сході – Йорда-

нія та Туніс. В країнах Північної та Південної Америки збільшення гендерного розриву не відбулося.

4. У той час як скандинавські країни залишаються взірцевими моделями утвердження гендерної рівності, деякі з найбільших абсолютних і відносних позитивних змін за останні дев'ять років відбулися в країнах з низькими рейтингами.

Наприклад, найбільшого поступу відносно своєї стартової позиції дев'ять років тому в категорії участі в економічній діяльності та можливостей досягла Саудівська Аравія, в категорії освіти – Буркіна-Фасо; в категорії життя і охорони здоров'я – Ангола, в розширенні політичних прав – Об'єднані Арабські Емірати. В абсолютному вираженні найбільшого успіху в розширенні економічної участі жінок досягла Гватемала, в категорії освіти – Непал, в категорії життя і охорони здоров'я – Ангола, в розширенні політичних прав жінок – Нікарагуа.

5. У категорії участі в економічній діяльності Непал, Ботсвана та Нігерія досягли абсолютного приросту показників зростання частки жінок у національній робочій силі. Кувейт, Люксембург і Сінгапур здобули абсолютний приріст показників номінального трудового доходу жінок. Найбільшого приросту кількості жінок на керівних посадах (члени представницьких політичних органів, високі посади в публічній службі та управлінні) досягнуто у Франції, Мадагаскарі та Гондурасі, а на висококваліфікованих посадах в цілому – в Болгарії, Гондурасі та Еквадорі.

6. Країнами, рейтинг яких найбільше знизився відносно до минулих років, є: Йорданія – в категорії участі в економічній діяльності, Ангола – в категорії освіти, Індія – в категорії життя і охорони здоров'я, Ботсвана – в категорії розширення можливостей в політиці. В абсолютному вираженні найменший поступ зафіксовано: в Малі у категорії участі в економічній діяльності, Анголі

в категорії освіти, Індії в категорії життя і охорони здоров'я, Шрі-Ланці в категорії розширення можливостей в політиці.

7. Регіоном, в якому відбулися найбільші в абсолютному вираженні зміни, є Латинська Америка, за ним ідуть Північна Америка, Африка на південь від Сахари, Азія і Тихоокеанський регіон, Близький Схід і Північна Африка. В Європі зафіксовано найменшу абсолютну зміну. Якщо порівняти регіони за їх власними відправними позиціями майже десять років тому, то у відносному вираженні зміни рейтинг регіонів буде дещо іншим: Близький Схід випереджає Азію [4].

Висновки. Безперечно, подолання гендерного розриву є, передусім, питанням справедливості, але досягнення рівності між жінками і чоловіками необхідне й з економічних причин. Світовою практикою доведено, що лише ті країни, які забезпечать повний доступ обох статей до всіх своїх ресурсів і можливостей, залишатимуться конкурентоспроможними та процвітаючими. Існує висока вірогідність того, що здорові та освічені жінки матимуть більш здорових і освічених дітей, створюючи тим самим замкнений цикл для будь-якої громади чи країни.

Коли кількість жінок, які беруть участь у прийнятті політичних рішень, досягає критичної маси, їхні рішення приводять до більш інклюзивних результатів, оскільки вони об'єктивно беруть до уваги потреби ширшого сегмента суспільства. Компанії, які беруть на роботу жінок і створюють умови для рівного доступу на керівні посади, за всіх інших однакових умов є більш успішними, ніж ті, які цього не роблять.

Звіт містить чітке послання виробникам політики, яке полягає в тому, що для досягнення максимальної конкурентоспроможності та потенціалу розвитку, кожна країна має прагнути до утвердження гендерної рівності, тобто забезпечення жінкам однакових з чоловіками права та можливостей.

ПРИМІТКИ:

¹ БРІКС (англ. BRICS – скорочення від Brazil, Russia, India, China, South Africa) – група з п'яти країн – Бразилія, Росія, Індія, Китай, Південна Африка, – переважно завдяки яким, на думку експертів, буде забезпечуватися зростання світової економіки в ХХІ столітті.

² Посткомуністичними країнами Центральної та Східної Європи і Західних Балкан є 13 країн: 6 країн колишнього Східного блоку (Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина, Румунія, Болгарія), 7 незалежних держав, що утворилися на уламках Югославії (Боснія-Герцеговина, Косово, Македонія, Сербія, Словенія, Хорватія, Чорногорія) і Албанія.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. The Global Gender Gap Report 2014. – Access mode: The Global Gender Gap Report 2014. Economies: Ukraine. – Access mode: <http://reports.weforum.org/global-gender-gap-report-2014/economies/#economy=UKR>
2. The Global Gender Gap Report 2014. Economies: Ukraine. – Access mode: <http://reports.weforum.org/global-gender-gap-report-2014/economies/#economy=UKR>
3. The Global Gender Gap Report 2014: Measuring the Global Gender Gap. – Access mode: <http://reports.weforum.org/global-gender-gap-report-2014/part-1/the-global-gender-gap-index-2014/>
4. The Global Gender Gap Report 2014. Press Releases. – Access mode: <http://reports.weforum.org/global-gender-gap-report-2014/press-releases/>
5. The Global Gender Gap Report 2014. Rankings. – Access mode: <http://reports.weforum.org/global-gender-gap-report-2014/rankings/>
6. The Global Gender Gap Report 2014. Tracking the Gender Gap over time. – Access mode: <http://reports.weforum.org/global-gender-gap-report-2014/part-1/tracking-the-gender-gap-over-time/>

REFERENCES:

1. The Global Gender Gap Report 2014. – Access mode: The Global Gender Gap Report 2014. Economies: Ukraine. – Access mode: <http://reports.weforum.org/global-gender-gap-report-2014/economies/#economy=UKR>
2. The Global Gender Gap Report 2014. Economies: Ukraine. – Access mode: <http://reports.weforum.org/global-gender-gap-report-2014/economies/#economy=UKR>
3. The Global Gender Gap Report 2014: Measuring the Global Gender Gap. – Access mode: <http://reports.weforum.org/global-gender-gap-report-2014/part-1/the-global-gender-gap-index-2014/>
4. The Global Gender Gap Report 2014. Press Releases. – Access mode: <http://reports.weforum.org/global-gender-gap-report-2014/press-releases/>
5. The Global Gender Gap Report 2014. Rankings. – Access mode: <http://reports.weforum.org/global-gender-gap-report-2014/rankings/>
6. The Global Gender Gap Report 2014. Tracking the Gender Gap over time. – Access mode: <http://reports.weforum.org/global-gender-gap-report-2014/part-1/tracking-the-gender-gap-over-time/>

Рудік Олександр Миколайович – кандидат політичних наук, доцент
Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України
Адреса: 49044, м. Дніпропетровськ, вул. Гоголя, 29
E-mail: anrudik@ukr.net

Rudik Oleksandr Mykolaiovych – PhD in political science, associate professor
Dnipropetrovsk regional institute of public administration of National academy for public administration under the President of Ukraine
Address: 29, Gogol Str., Dnipropetrovsk, 49044, Ukraine
E-mail: anrudik@ukr.net